Rabbi Mandel Partnership Dedicated לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה לזכות ר' מאיר בן לאה

כי תצא

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call (732) 363 – 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon

(718) 906 - 6400 Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 – 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140 Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by Rabbi Yaakov Shur

BITACHON WEEKLY

פרשת כי תצא תשפ"ה

IN THIS ISSUE

- NEVER RESIGN YOURSELF AS A NO-GOODNIK AND GIVE UP THE FIGHT AGAINST YOUR YETZER HARA
- THE MISTAKE OF THE ALL-OR-NOTHING MENTALITY
- THOSE WHO KEEP WORKING AND ARE NOT MYA'ESH ARE ZOCHE TO NISSIM IN RUCHANIYUS
- AS LONG AS I TRY MY BEST, I'M GEVALDIG!
- WITH HASHEM THERE ARE NO LOSERS, AND HE UNDERSTANDS YOUR YETZER HARA
- WHEN YOU TRY TO RUSH IN AVODAS HASHEM SOMETIMES IT BOOMERANGS
- ALL THOSE "IMPOSSIBLE" HIGH LEVELS THAT YOU GIVE-UP ON, CAN ACTUALLY BE YOURS SOMEDAY
- YOUR SINS DON'T DETRACT EVEN ONE IOTA FROM YOUR GREATNESS
- WHAT SHOULD I DO WITH MY ELUL?
- YOU WILL BE ZOCHE BECAUSE OF YOUR DESIRE TO BE A TZADIK
- DESPITE YOUR RETZONOS DAVEN FOR THE TRUTH
- STORIES OF NOVARDOK

"I love my

small

success, and

this is plenty

good; I don't

have to be

the big

knocker!"

פרשת כי תצא

וְעָשְׂתָה אֶת צָפָּרְנֶיהָ נא יבּ Never Resign Yourself as a No-Goodnik and Give Up the Fight Against Your Yetzer Hara

R' Yerucham Levovitz Zatzal points out¹ how

the *Torah* isn't *Mya'esh* on a person even after he has fallen in the clutches of his *Yetzer Hara*. Even in the worst *Matzav* of: חָחָשִׁקְתָּ בָּה, there are all kinds of *Eitzos* (advice) to help a person cool-off from his vain lusts, and try all kinds of תַּכְסִיסִים tricks. He should see how she cries and misses her wicked background, she should grow very long nails, and shave her hair, etc.

give up! You look for all kinds of *Eitzos* (advice) to lessen your *Yetzer*, and even if you're habitually in all kinds of addictions, you don't resign yourself as a no-goodnik. Look how the *Torah* understands a soldier who

isn't in a normal *Matzav*, and how we see an entire *Parsha* catering to the "Mr. *Bedi'eved*".

I may be a *Bedi'eved*, but I still fight the *Yetzer* as best I can at my low level. R' Levovitz *Zatzal* brings² the *Gemara* that says that if a person has no control of his *Yetzer*, then at least he should go to a place where he is unknown and wear dark clothes. Hopefully, the dark clothes

will be *Mach'nia* him, and at least he can decrease the *Chilul Hashem*. He brings³ a story about R' Yisroel Salanter *Zatzal* who

This is a *Klal* for so many of us who habitually fall into *Ka'as* and *Ga'ava* and *Atzvus* (depression) and *Bittul Torah*. You don't ever

¹ דעת תורה (לימודי מוסרי התורה מאת רבנו הגאון החסיד אור עולם מרן ירוחם הלוי ליוואוויץ זצוקללה"ה אשר לימד לרבים בישיבה הקדושה דמיר, פרשת כי תצא עמ' א) ועשתה את צפורניה (כא יב) וברש"י, תגדלם כדי שתתנוול. ולהלן, וישבה בישיבה הקדושה דמיר, פרשת כי תצא עמ' א) ועשתה את צפורניה (כא יב) וברש"י, בבית שמשתמש בו, נכנס ונתקל בה, יוצא ונתקל בה, רואה בבכייתה, רואה בנוולה, כדי שתתגנה עליו. זה ענין גדר "לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, רצוני בזה, התורה מורה לאדם ומחייבת אותו כי יקח התעניינות בכל מצב שהוא בו. הנה זה מדה באמת, אשר לעולם, גם במצב הכי קשה, איננו זנוח ואבוד (ער פארלירט זיך ניט), תמיד עינו פקוחה על עצמו, תמיד בסדר ועסק (האנדלונג), ללא כל יאוש והתרפות. יודע כי צופה רשע לצדיק, בהתעיף עין והיצר כנגדו, ללכד אותו ולהפילו ללא כל קום, אם לא יקדים ויקח לו עצות וערמימות נגד העצות והערמימות של היצר. ובשעת מלחמה, שהיצר כבר משיבתה בביתו, ותופסו, הנה ברוב חסדי ה' על האדם, למדה לו התורה ונתנה לו עצות ותחבולות בעשיית צפרניים, ובישיבתה בביתו, וכדומה, אופנים בהם לקרר את חום היצר, וככה להמלט ממנו, הוא אשר אמרנו כי גם זה ענין גדר לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, עצות איך לנהל "התעסקות" (האנדלונג) עם היצר.

² דעת תורה (שם עמ' ב) בגמרא (קידושין מ א) אמר ר' אילעי הזקן, אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו, ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתכסה שחורים ויעשה כמו שלבו חפץ ואל יחלל שם שמים בפרהסיא. וברש"י שם, ילבש שחורים שלא יראה עצמו בכבודו אולי ירך לבבו בכך, וגם אם יחטא אין אדם נותן לב לפי שאינו חשוב בעיניהם. ובתוספות (חגיגה טז א) כתבו, ויעשה מה שלבו חפץ לגמרי, דמוטב לו לאדם שיעשה חפצו בסתר ולא בפרהסיא, עיי"ש. נוראות חא חזינן כאן. עד כמה מחויב האדם להיות עוסק ביצר, שבאופן אם היצר כבר תקפו כ"כ עד כי אין יכול לו, אזי עוד ישתדל בשינוי מקום ושינוי בגדיו הנכבדים, אולי בזה עוד יעלה להכניע ולהרך לבבו, ואם עד אלה לא יוכל לו, הנה יראה לכה"פ להקטין את העבירה, בעשותה בסתר שלא יצא מזה לכה"פ חילול השם, לימוד נורא עד כמה התורה דואגת בעבור האדם.

³ דעת תורה (שם) אגיד לכם מעשה אשר נתודע לי זה מלפני בערך שמונה שנים. רב אחד בא לעיר המבורג והתראה שם עם רופא אחד אשר אביו היה מקורב גדול להגרי"ס זצ"ל. והיה מונח אצל הרופא צרור מכתבים אשר כתב הגרי"ס זצ"ל אל אביו, ולקח אותם הרב הנ"ל והביאם אלינו לעבור עליהם ולראות מה בהם. כל המכתבים היו עסקם על דבר בנו של המקורב הנזכר, והבן היה בגיל ארבע עשרה או חמש עשרה שנים, אשר סר מן הדרך, ונכנס בבית ספר חפשי, ולא היה שם מקום לאכול כי אם טרפות, והנער הזה לא אכל כשרות, ועידד הגרי"ס זצ"ל את מקורבו הנ"ל שישגיח על הנער על מאכליו, ותמצית כל המכתבים נסבבו בעיקר איך להרחיקו מאיסורי דאורייתא, שלא יעבור לכה"פ כי אם על איסורי דרבנן. ועוד העריך שם כמה מכתבים ברוב

No looking down at all

those nebachs (including

yourself) despite all those

sins and silly mistakes.

Respect life! Respect your

own abilities, and stop

making away with even

your (or others') smallest

accomplishments

advised the family of a boy who went off the *Derech*, that the *Treife* that he ate should be

Assur Mi'D'rabanan and not Min HaTorah.

The Mistake of the All-Or-Nothing Mentality

Chazal say⁴ that if a person is M'dakdek in pronouncing K'riyas Sh'ma correctly: מְצַנְּנִין לוֹ גֵּיהַנּוֹם his Gehinom gets cooled off. People look at their failures as a lost case and give up. And here we see that at least to have a

cooler *Gehinom* is a world of a difference. There is plenty of hope for those who keep working on themselves and at least try. R' Elya Lopian *Zatzal* points out⁵ how a woman

who had *Yichud* with a man but wasn't *Nichshal*, is *Zoche* to have children and easy births, etc.

All kinds of reward for a wicked woman who goes against her husband, but since she isn't totally wicked, she gets all kinds of beautiful rewards. The all-or-nothing mentality is poison, and the Seforim

HaKedoshim say⁶ that people who continue trying slight *His'gabrus* despite their low

עצות איך להצילו גם מאיסורי דרבנן חמורים ושישאר על איסורי דרבנן קלים. ביחוד השתוממתי להתבונן על רוב חסדו ויראתו של הגרי"ס זצ"ל. אצלנו בטבענו אנו זורקים אבן אחר הנופל, מתיאשים ומתרשלים בלי עצות כלום לעזר, והגרי"ס זצ"ל הנה לא נח ולא שקט, והרבה להשים עצות איך לכה"פ להקטין איסוריו, והיודע עניני ר' ישראל זצ"ל, איך ירא ופחד נורא מאיסור כל דהו דרבנן, יבין הנהגתו, יבין איך שהיו הדברים האלו לפניו הענין של הצלת נפשות ממש.

4 ברכות טוֹ ב, אמר רבי חמא ברבי חנינא, **כל הקורא קריאת שמע ומדקדק באותיותיה**, **מצננין לו גיהנם**, שנאמר (תהלים 4 סח טו) בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ תַּשִּׁלֵג בְּצַלְמוֹן, אל תקרי בְּפָרֵשׁ אלא בְּפָרֵשׁ, אל תקרי בְּצַלְמוֹן אלא בְּצַלְמוֹן.

⁵ לב אליהו (מאת רבנו הגה"צ סבא קדישא מרן אליהו לאפיאן זצוק"ל, מהדורא מחודשת ירושלים תשסה, חלק שמות עמ' פא) ויש להתבונן הרבה בזה. אשה שפלה בעלת תאוה, בזויה ומנוולת אשר יש לה עסקים עם איש זר, ובעלה התרה בה "אל תסתרי עם איש פלוני!" ולא שמעה אליו והלכה ונסתרה, ולכן בעלה מביא אותה אל הכהן ומשקה אותה, מה זאת שאם לא באה בסתירה זו לידי טומאה, שכרה מפורש בתורה "ונקתה ונזרעה זרע"? ולמה מגיע לה עוד שכר עבור המעשה המכוער באה בסתירה זו לידי טומאה, שכרה מפורש בתורה "ונקתה ונזרעה זרע"? ולמה מלא נבקעה כריסה ולא נפל יריכה למות! הזה שעשתה במזיד ובמתכוין? ואף אם לא נטמאה ממש בביאה אסורה, די לה שלא נבקעה כריסה ולא נפל יריכה למות! אבל שכר מיהא, משום מה זכתה? אלא כאן נעוץ רמז לסוד ויסוד גדול בפירוש המאמר (ב"ק לח ב) שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה, לפילו בשעה שאדם מכעיס ועושה נגד רצונו יתברך, ועובר על דת בדברים מכוערים, בכל זאת אם נמצא במעשה שפל זה גם דבר טוב וכפיית היצר, לא יקופח שכרו ומשתלם לו.

ודבר זה אנו למדים גם מכאן, כלומר, שדוקא משום כך שהיא סטתה מדרך הישרה, והקשתה ערפה, ולא שמעה אל בעלה, והלכה ונסתרה עם נואף חסר לב, הרי ירדה, נתגלגלה, ונמצאה בעת ההיא בדיוטא התחתונה של אש התאוה שבערה בה ובמאהבה! ולא היה חסר לה שתשקע לגמרי בשאול תחתית, אלא כחוט השערה! ובכל זאת, בעוד תאוותה בה, גברה על עצמה ולא נטמאה ממש. הרי יש כאן כפיית היצר ושבירת התאוה! לכן, כשהביאוה למקדש ועשה לה הכהן ככל התורה הזאת, הנה בבזיונה שביזוה וציערוה לעין כל, נתכפר לה עצם מעשה הכיעור במה שנסתרה, ועבור זה שכפאה יצרה ולא נטמאה, שכרה איתה "ונקתה ונזרעה זרע".

⁶ שבחי ר' חיים ויטל (עמ' יא ב) פ"א שאלתי למורי ז"ל (היינו שר' חיים ויטל ז"ל שאל למורו, הוא האר"י ז"ל) איך היה אומר לי שנפשי היא מעלה כ"כ, כנזכר בשער הגילגולים באורך, והרי קטן שבדורות הראשונים היה צדיק וחסיד שאין אני מגיע לעקבו? ויאמר: דע כי גדולת הנפש אינה תלויה כפי מעשה האדם רק כפי הזמן והדור ההוא, כי מעשה קטן מאוד בדור הזה שקול ככמה מצוות בדורות הראשונים, כי בדורות האלו הקליפה גוברת מאוד מאוד עד אין קץ, מה שאין כן בדורות הראשונים, ואלו הייתי אני באותן הדורות היו מעשי וחכמתי נפלאים מכמה צדיקים הראשונים, אשר על כן שלא אצטער על זה כלל כי בלי ספק יש לנפשי מעלה גדולה על כמה צדיקים הראשונים מזמן תנאים ואמוראים.

ובשער הגלגולים (הקדמה לח) פעם אחת שאלתי למורי ז"ל, איך היה אומר לי שנפשי היתה כ"כ מעולה כנז"ל, והרי הקטן שבדורות הראשונים, היה צדיק וחסיד, שאין אני מגיע לעקבו? ואמר לי, דע לך, כי אין גדולת הנפש תלויה כפי מעשה האדם, רק כפי הזמן והדור ההוא. כי מעשה קטן מאד בדור הזה שקול בכמה מצות גדולות שבדורות אחרים כי בדורות אלו הקליפה גוברת מאד מאד לאין קץ, משא"כ בדורות ראשונים. ואלו הייתי בדורות הראשונים, היו מעשי וחכמתי נפלאים מכמה צדיקים הראשונים. ושחז"ל על נח תמים היה בדורותיו, ואלו היה בדורות צדיקים היה יותר צדיק, ולכן שלא אצטער על זה כלל, כי בלי

erשת כי תצא תשפ"ה

A person's main

accomplishment

in life is that he

doesn't become

broken from all

the Nisyonos

and hardships

life situation can accomplish what even big *Tzaddikim* can't do. PS. Don't look for trouble!

Those Who Keep Working and Are Not Mya'esh Are Zoche to Nissim in Ruchaniyus

In our *Dor*, many of us are true: אוֹנֵס רַחְמֶנָא

פַּטְרֵיה ב"ק כח ב O'ness who is Patur, or: פַּטְרֵיה בּ"ק כח ב O'ness who is Patur, or: סָּחְלָתוֹ בִּפְּשִׁיעָה וְסוֹפּוֹ בְּאוֹנֵס to blame for getting involved, but now they are stuck. They have to go extreme to consider themselves the most superior Tzaddikim if necessary, and with time they can have miracles. R' Chatzkel Levenstein Zatzal says that if a person isn't Mya'esh, then be can be Zoche to the biggest

he can be *Zoche* to the biggest *Nissim* in *Ruchaniyus*. "Suddenly, I lost my whole

Yetzer Hara!" I know true stories.

A Yungerman was Nichshal in a most addictive and impossible Chet (sin) to overcome, and I gave him a: הַבְּטָחָה promise that it will disappear. He called me a year later, and he said that he was totally clean for already a year ever since my: הַבְּטָחָה

promise. This is the *Schar* of people who keep working and aren't *Mya'esh*. The are superspecial in *Klal Yisroel*, since they were in smelly garbage, and now they are pure people.

Chazal say* that it is a sin to say to a **Baal Teshuva: קֹר מַעֲשֶׂיף remember your past (this is called: אוֹנָאַת דְּבָרִים **Ona'as

Devarim (hurtful speech). We can add that a person should never remind himself of his

ספק יש לנפשי מעלה גדולה על כמה צדיקים הראשונים מזמן תנאים ואמוראים.

מופת הדור (קצת ממאמריו והליכתו בקדש של הגאון הצדיק עמוד האמונה מופת הדור רבינו יחזקאל לוינשטיין, מאת תלמידו 7 ר' אלחנן יוסף הרצמן, ירושלם תשלו, שיחה יב עמ' קג) והנה ענין זה של הכרת הנס שבטבע מקובל הוא לגבי הענינים הגשמיים, אולם בשטח הרוחני אין אנו מורגלים לחשוב כך, לא רואים כלל את ההנהגה הניסית שבעניינים הרוחניים, וחושבים כי הכל מתנהל במהלך טבעי, פלוני בעל הכשרונות מצליח בלמודיו כיון שהוא בעל כשרון, ואילו חסר הכשרונות לעולם לא ידע ללמוד, וכן פלוני אין לו כל שייכות למדרגתו של גדול הדור ולא שייך כלל שיזכה להשתוות אליו, וכך הלאה, בכל רואים את המהלך הטבעי של עליה והשגים, ושוכחים כי אם בגשמיות כל ההנהגה היא ניסית קל וחומר שבענינים הרוחניים שלמענם נברא **האדם והעולם**, שבהם ודאי קיים אך ורק רצון ה' ואין כל מקום לתלות הצלחה וכשלון בסיבות טבעיות, ואדרבא רואים אנו בדברי חז"ל עד כמה קיימת הנהגה ניסית בעליה הרוחנית: "יש קונה עולמו בשעה אחת" "בשעה קלה לגן עדן" "נוטל שכר כנגד כולם", ועוד. האדם צריך לבחור בכיוון האמיתי, יהפוך רצונו לטובה, ומיד זוכה הוא להשגים למעלה מדרך הטבע. הנהגה ניסית קיימת לגבי השגת החכמה והמעלות, **וכשם שמוכרחים להשתמש במדת הבטחון והאמונה בתקות הפרנסה** ו**כדומה, כך גם כן בעניינים הרוחניים**. זה שֶׁהֶּלֶךְ חֲשֶׁכִים וָאֵין נֹגָהּ לוֹ, אינו מצלית בלימודיו ובתפילתו, "יָבְטַח בְּשֶׁם ה' וַיִּשְּׁעֶן בֶּאלקֵיו" ואזי יצא מהחשכה לאורה וברגע קטן יכול הוא לזכות לגן עדן. **הקב"ה משפיע בלי גבול מידו הפתוחה והרחבה**. "לֹא בַשָּׁמַיִם הִיא" כל אחד יכול לזכות, אין בזה מהלך טבעי, ההשפעה היא בלתי טבעית. **הכי קטן יכול לזכות למדרגת אדם** גדול אם יעמול ויקרב עצמו לבורא, "הַרְחֵב פִּיךּ וַאֲמַלְאֵהוּ", הקב"ה נותן ונותן. "לא נִפְלֵאת הִיא מִמְּךּ וְלֹא רְחֹקָה הִיא" האדם הוא שיוצר את המרחק בינו לבין קונו, ובסכלות מאבד את הטובה הגדולה העומדת קרובה ומוכנה לפניו, "כִּי קָרוֹב אֵלֵיךְ הַדְּבָר ָמָאד בַּפִיךְ וּבַלְבָבַךְ לַעֲשֹתוֹ". ועיין שם במדרש פ' נצבים על הפסוק "לא נָפַלָאת הִיא מִמְּךְ" וז"ל, זה שאמר הכתוב (משלי כד ז) ָרָאמוֹת לֶאֲוִיל חָכָמוֹת בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח פִּיהוּ, מהו רָאמוֹת לֶאֲוִיל חָכָמוֹת? א"ר תנחומא וכו' ד"א רבנן אמרי הטיפש הזה נכנס לבית הכנסת ורואה אותן עוסקים בתורה והוא אומר להן איך אדם לומד תחלה, אומרים לו תחלה קורא במגלה ואחר כך בספר ואח"כ בנביאים ואחר כך בכתובים, משהוא גומר את המקרא שונה את התלמוד, ואחר כך בהלכות ואחר כך באגדות. כיון ששומע כך, אומר בלבו אימתי אני לומד כל זאת, וחוזר מן השער, בַשַּעַר לא יִפְתַּח פִּיהוּ. א"ר ינאי למה הדבר דומה, לככר שהיה תלוי באויר, טיפש אומר מי יוכל להביאו, ופקח אומר לא אחד תלה אותו, מביא סולם או קנה ומוריד אותה. כך כל מי שהוא טיפש אומר אימתי אקרא כל התורה, ומי שהוא פיקח מהו עושה, שונה פרק אחד בכל יום ויום, עד שמסיים כל התורה כולה. אמר הקב"ה, לא נָפֶלֶאת הִיא, ואם נפלאת היא ממך (בגללך) שאין אתה עסוק בה, הוי כי המצוה הזאת וגו', עכ"ל המדרש

⁸ משנה ב"מ נח ב, כְּשֵׁם שֶׁאוֹנָאָה בְמִקֶּח וּמִמְכֶּר, כָּךְ אוֹנָאָה בִדְבָרִים. לֹא יֹאמַר לוֹ בְּכַמָּה חֵפֶץ זֶה, וְהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְקַח. **אִם הָיָה** בַּעַל תְּשׁוּבָה, לֹא יֹאמַר לוֹ זְכֹר מַעֲשֶׂיךְ הָרָאשׁוֹנִים. אָם הוּא בֶּן גֵּרִים, לֹא יֹאמַר לוֹ זְכֹר מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֶיךְ, שֶׁנֶּאֶמַר (משפטים כב כ) וגֵר לֹא תוֹנָה וֹלֹא תַּלֹחֲצֵנּוּ.

The more you

try to alter

your thoughts

for positivism,

Símcha,

success,

goodness, and

feeling that

everyone loves

you, the more

you become

better

past sins and be *O'ver* on: לְעֵצְמוּ קשׁנְאַת דְּבָרִים self-inflicted *Ona'as Devarim* (hurtful speech). This is a *Fruma Yetzer Hara*. Instead, he sees himself as a new person: וְכְקְטָן שֶׁנוֹלָד as if he was just born. This is the old challenge that the *Rambam* in *Hilchos Teshuva*⁹ is so worried about. *Dovid*

HaMelech was an exception. According to RSRH Zatzal in Tehillim, after his most shameful Chet (sin), he felt like he was pure-as-ever, as if he never did anything.

We can add that *Dovid's* greatness is even more, since the people of his generation didn't see it that way, and the massive rebellion of his son *Avshalom* was possible since so many people did not view him as a *Tzadik* anymore after doing such a horrific deed; i.e., taking the wife and killing the husband (*Bas Sheva* and *Uriyah*).

As Long as I Try My Best, I'm Gevaldig! We say: לְדָוִד אוֹרִי L'Dovid, meaning aim at Dovid during Y'mei HaTeshuva (Elul) since he is perfect for all of us, to inspire all Baalei Teshuva to feel good about themselves and to stop with all those futile worries, regrets, depressions and frustrations. As long as I try my best, I'm Gevaldig!

לאׁ דִיבְּרָה תּוֹרָה אֶלָא כְּנֶגֶד יֵצֶר הָרְע With Hashem There Are No Losers, And He Understands Your *Yetzer Hara*

In the *Parsha* of *Y'fas To'ar*, the holy *Torah* shows how Hashem understands your *Yetzer Hara*. כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ He knows how hard it is for us. The lowest bum (חֲשֶׁקְתַּ who has a

desire to marry a Shiktza) is understood and is catered to. We have talked about the greatness of: אַחַת שָאַלְתִּי "I ask for just one thing", i.e., the person who wants only: 'קירבה לַה closeness to Hashem and Talmud Torah. Of course, inside he still has many evil Retzonos, like Ga'ava, Atz'lus, Ka'as, Kin'ah, Ta'ava, Kavod, Hakpados, etc. But as long as he aims and asks for Emes, he has Bitachon that he'll be Zoche B'din. like it says: בָּזאת אֲנִי בוֹטֵחַ on this I count on.

In the meantime, all you can do is realize that you have to go slow, and tolerate those wicked *Ta'avos* and *Retzonos*, and try to improve: לְאַט לְאַט לְאַט a drop at a time. This is what *Yaakov* told *Eisav*: נְּלָרָה לְאָטִי נְבֶּרָה לְאָטִי נְבָיִם וֹלְרִים רַכִּים toan't go as fast as you, because: הַיְלְדִים רַכִּים the children are fragile. A human is a gentile creature like a soft child, and you can't rush him (in *Avodas Hashem*).

⁹ רמב"ם הלכות תשובה (ז ד) ואל ידמה אדם בעל תשובה שהוא מרוחק ממעלת הצדיקים מפני העונות והחטאות שעשה, אין הדבר כן, אלא אהוב ונחמד הוא לפני הבורא כאילו לא חטא מעולם, ולא עוד אלא ששכרו הרבה שהרי טעם טעם החטא ופירש ממנו וכבש יצרו, אמרו חכמים, מקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורין יכולין לעמוד בו, כלומר מעלתן גדולה ממעלת אלו שלא חטאו מעולם מפני שהן כובשים יצרם יותר מהם. (ושם הלכה ו) התשובה מקרבת את הרחוקים, אמש היה זה שנאוי לפני המקום משוקץ ומרוחק ותועבה, והיום הוא אהוב ונחמד קרוב וידיד. (ובהלכה ז) כמה מעולה מעלת התשובה, אמש היה זה מובדל מה' אלקי ישראל, שנאמר (ישעיה נט ב) עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מַּבְּדְלִים בְּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹקֵיכֶם, צועק ואינו נענה, שנאמר (ישעיה א טו) כִּי תַּרְבּוּ תְּפֶלָּה אֲיָנֶנִּ שֹׁמֵע וֹגוֹ', ועושה מצות וטורפין אותן בפניו, שנאמר (שם פסוק יב) מִי בִקֵּשׁ זאת מְיָדֶכֶם רְמֹס חֲצֵרִי, (מלאכי א י) מִי גַם בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם וְלֹא תָאִירוּ מַזְבְּחִי חַבָּם אֵין לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר ה' צְּבָ-אוֹת וּמִנְחָה לֹא אֶרְצֶה מִיְדְכֶם, וֹהיום הוא מודבק בשכינה, שנאמר (ואתחנן ד ד) וְאַתֶּם הַדְּבַקִים בָּה' אֱלֹקִיכֶם, צועק ונענה מיד, שנאמר (קהלת ט ז) כִּי כְבָר רְצָּה יִשְנֶשִיּך, וֹלֹא עוֹד אלא שמתאוים להם, שנאמר (מלאכי ג ד) וְעְרְבָה לַה' מִנְחֵת יְהוּדָה וִירוּשָׁלְם כִּימִי עוֹלְם וּכְשָׁנִים אֶת מַעֲשֶּיּך, וּלֹא עוֹד אלא שמתאוים להם, שנאמר (מלאכי ג ד) וְעְרְבָה לַה' מִנְחֵת יְהוּדָה וִירוּשָׁלְם כִּימִי עוֹלְם וּכְשָׁנִים.

5

_

The "slow

down"

mentality

gives loads

of Menuchas

HaNefesh

and Simcha

When You Try to Rush in *Avodas Hashem* Sometimes It Boomerangs

When the *Yidden* were about to embark to *Canaan*, it says: מַעָט מַעָט אַגַרְשָׁנוּ מִפְּנֵיךְ פֵּן

תְרָבֶּה עָלֶיךְ חַיַּת הַשָּׂדֶה l will remove the *Canaanim* slowly, so that the wild animals won't overwhelm you. This can be a *Remez:* when you try to rush in *Avodas Hashem* sometimes it boomerangs, like wild animals coming after you, and you end up worse, *Chas V'shalom*. The *Gr"a* says¹⁰ in *Mishlei:* וְאַם תָּרוּץ לֹא תִּכְּשֵׁל If you run, you can mess up;

and the reason why people aren't *Matzliach* in *Avodas Hashem* is because they try to jump too much.

This is the *Yesod* of *Chet HaEigel:* Impatience! (A calf is a premature cow), and this is the whole problem with *Eisav*, who: מַּלְּבָּה נַה לַּבָּל despised the *Bechora*;

i.e., if I'm not #1 now, then I give up the entire business.

Don't be Nis'pael from all those Gevaldige Geonim and Tzaddikim that you are exposed to and continuously envy. The same Borei Olam (Creator of the entire universe) who gave them those lofty Madregos can do the same thing for you, if you keep trying

and davening and aiming and having Bitachon. The Ikar Bitachon is in Ruchaniyus. (Sefer HaMaspik¹¹).

¹⁰ הגר"א בביאורו למשלי עה"פ עה"פ בְּלֶכְתְּךְּ לֹא יֵצֵר צַעֲדֶךְ וְאִם תָּרוּץ לֹא תַכְּשֵׁל (ד יב) כי ההולך בדרכי ה' צריך ב' דברים, א. לילך בפתח צר וקטן וביסורין, עד שיבא אל דרך הישר, כמשחז"ל (מנחות כט ב) ליעול בהאי לא מסתעיה מילתיה, כי לפתח חטאת רובץ וא"א אלא בהפתח הקטן כמ"ש בגמרא שם. והשני, **שלא לקפוץ למעלה מן הדרגא אשר ראויה לו**, כמ"ש (סוכה מט ב) שמא תאמר כל הבא לקפוץ קופץ כו', וז"ש שהתורה יגן עליך מהכל, בְּלֶכְתְּךְּ לֹא יֵצַר צַעֲדֶךָ, שלא תהיה צריך לכנוס בדוחק. וְאָם תָּרוּץ מדרגה לדרגה לֹא תִכָּשֵׁל, שלא תפול מחמת זה.

ושם עה"פ עֵינֶיךְּ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךְ יַיִשְׁרוּ נֶגֶדֶּךְ (ד כה) הענין כמ"ש (קהלת ז טז-יז) אַל תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל תִּרְיַשׁע הַרְבֵּה אָל תִּתְחַכַּם הַרְבֵּה וְאַל תְּהִי סְכָל הַרְבֵּה, והיינו אל תהי צדיק הרבה ואל תרשע הרבה, שלא תטה ימין ושמאל, שצריך האדם לילך בדרך היושר, ואל תתחכם הרבה היינו שלא לילך בגדולות ונפלאות ממנו כי יפול הנופל ממנו, וגם אל יהיה סכל הרבה שלא ישים עצמו כבהמה ולא יסתכל כלל בחכמה, רק בדרך השוה והיושר. ולנטיית ימין ושמאל צריך לצדד העינים לימין או לשמאל לבד, ולנטיית גובה והשפלה צריך שמוש העפעפים להגביהם או להשפילם. וזהו עיניך לנכח יביטו, ולא לימין או לשמאל, ועפעפיך יישירו נגדך, והיינו לא תתחכם הרבה ולא תהי סכל הרבה. ושם עה"פ פְּרָעֵהוּ אַל תַּעְבָר בּוֹ (ד טוֹ) כי האדם הרוצה לשבור תאותו, אי אפשר לקפוץ תיכף ולאחז מיד את הקצה האחרון ושם עה"פ פְּרָעַהוּ אַל אַ יתרחק מעט מעט עד שיבא אל קצה האחרון, ואז ישבור את תאותו עד שיעמוד ע"ד היושר.

ושם עה"פ אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת ה' גַּם שְׁנֵיהֶם (כ י) שיש לו ב' משקלים, אחד לו ואחד למכור לזולתו, איפה ואיפה הוא מדה ג"כ כנ"ל, תּוֹעֲבַת וגו' והעניין **שהאדם צריך לילך בדרכו לאט לאט מדרגא לדרגא**, ואם הוא קופץ ונוטל דרך גבוה יותר מהצריך לו ונופל ממנה ונוטל לעצמו דרך אחרת, היא תועבה אצל ה', וכן איפה ואיפה מה שצריך בינו לבין הבריות, והוא פעמים טוב ופעמים רע, שניהם תועבה לה'. ואמר "גָּם שְׁנֵיהֶם" שבכל א' כל הב' דרכים הם תועבה אצל ה'.

¹¹ ספר המספיק לעובדי ה' (לר' אברהם בן הרמב"ם, תורגם ע"י יוסף בן צאלח דורי, הוצאה שניה ירושלם תשלג, פרק על הבטחון, עמ' פח) ועוד עליך לדעת כי כל בטחון שתכליתו דתית הריהו נכון ושלם מן הבטחון שתכליתו חמרנית, (עד כדי כך) שאפילו יהיה הבטחון לעניין בלתי נחוץ שתכליתו דתית, הריהו נכון ושלם שבעתיים מן הבטחון בעניין נחוץ שתכליתו חמרנית. משל לשני בני אדם בעלי בטחון, האחד בוטח בדבר שהוא נחוץ למחייתו, כגון לחם לאכל ובגד ללבוש, ותכליתו בזה חמרית, למצוא את הדרוש לו בחייו לבל יצטרך למתנת בשר ודם, אך אין כוונתו שיתדבק בעבודת ה' יתעלה או שיתפנה ללימוד תורתו או שיסתייע (בו) בקיום מצוותיה. וכנגדו בוטח השני בדבר שאיננו עיקר בפני עצמו, כגון בקשת הון רב או שלטון וכיוצא באלה, או שיסתייע (בו) בקיום מצוותיה. וכנגדו בוטח השני בדבר שאיננו עיקר בפני עצמו, כגון בקשת הון רב או שלטון וכיוצא באלה, אלא שתכליתו בהשגת ההון היא שיהא לאל ידו לחלק צדקה לעניים, לזקוף כפופים ולעזור לעבדי ה' בעבודתו יתעלה, כמו שעשה עובדיה (מ"א יח ד) לכלכל נביאי ה', ומטרתו בתפיסת השלטון היא להזיק לרשעים ולהשפילם ולמנוע רשעותם ולהפעיל את עונשיו יתעלה על מי שחייב בהם ולהציל את העשוקים, כמו שאמר דוד (תהלים קא ה) מְלְשְׁנִי בָּבֶתָר בַּסֶתֶר רַעָהוֹ וּוֹותר נכון ויותר נכון ויותר שלם. וכו' לְבְּקְרִים אַצְמִית כֶל רְשְׁעֵי נְתָץ לְהַכָּרִית מַעִיר ה' לְּסֶב לְּצָלֵל וּבֶלֶר וְשַׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל בַּית אָבִי". ובכל הדברים האלה אין עמִדי וּשָׁבְתִי בַּדֶּרֶךְ הַזָּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְהַנָּת לשמה ביקש כל אלה היא כמו שביאר "וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹקים", כלומר כדי שאתפנה בשום פנים דבר בלתי נחוץ, והתכלית אשר לשמה ביקש כל אלה היא כמו שביאר "וָהָיָה ה' לִי לֵאלֹקים", כלומר כדי שאתפנה

פרשת כי תצא תשפ"ה

With

Hashem,

your

lifelong

addiction

can

disappear

All Those "Impossible" High Levels That You Give-Up On, Can Actually Be Yours Someday

No matter how low you are today, look at it as a: מום עוֹבֶר passing issue and **temporary insanity**. You'd be shocked if you knew how great you can someday become. All those "impossible" high levels that you give-up on,

can actually be yours someday. Always aim to top-top *Madregos*, and keep saying: The <u>real</u> me is all the way up there! *Chazal* say¹² that *Moshiach* will do *Teshuva* for himself and for others. Always suspect maybe you are like *Moshiach*, and the only reason you fell is that someday you'll understand others because of your own experience, and maybe you'll be able to help them.

זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹקֶיךְ לְמִרְיָם כּדּ ט Your Sins Don't Detract Even One lota from Your Greatness

Doesn't this embarrass you? *Miriam*, the biggest *Tzadekes* in the world, whom without her, *Moshe* wouldn't have been born in the first place (since she caused her father *Amram* to remarry her mother *Yocheved*) and she rescued him from the: מֵיבָה basket when she watched over him until *Bas Paroh* came.

And *Chazal* say¹³: בַּזְכוּת נָשִׁים צְנוּעוֹת נָגְאַלוּ we were redeemed in the *Zechus* of the righteous women, and she was the leader of the women.

The entire Yetzias Mitzrayim and the high Madregos of Klal Yisroel; all thanks to Miriam! And now she remains forever like a symbol of what NOT to do! Her shameful Onesh

(punishment) of *Tzora'as* remains a *Mitzvas Aseh Min HaTorah* to remember! It's like the *Torah* is saying: Don't be like *Miriam!* The truth is that this is the biggest *Chizuk*. We are all simple humans who without a question will do even horrible sins.

But it doesn't detract even one iota from our greatness (only the pope never sins!). **The greatness of**

Miriam isn't less despite her serious Aveira. And the same with all of us. It is noteworthy that she was: אָמָא שֶׁל מַלְכוּת the mother of royalty, and Dovid was her descendent. He was also known for the Chet of Bas Sheva, and his Zeide, Yehuda was Nichshal with Tamar. The royalty of Klal Yisroel are the examples. You can be human and fall severely, yet you are all-the-way on top.

. לעסוק עמו יתעלה, ולא ייטרד לבי במה שמסיח דעתי ממנו.

¹² ילקוט (ישעיה פרק ס, רמז שנט) מהו בְּאוֹרְךְּ נָרְאֶה אוֹר (תהלים לו י) זה אורו של משיח, שנאמר (בראשית א ד) וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, מלמד שצפה הקב"ה בדורו של משיח ובמעשיו קודם שנברא העולם, וגנזו למשיח ולדורו תחת כסא הכבוד שלו. אמר שטן לפני הקב"ה, רבש"ע, אור שנגנז תחת כסא הכבוד שלך, למי? אמר לו, למי שהוא עתיד להחזירך ולהכלימך בשלו. אמר שלו, רבש"ע, הראהו לי, אמר לו, בא וראה אותו, וכיון שראה אותו נזדעזע ונפל על פניו, אמר בודאי זהו משיח שעתיד להפיל לי ולכל האומות בגיהנם, שנאמר (ישעיה כה ח) בָּלַע הַמְּוֶת לָנֶצֶח וּמְחָה ה' אֱלֹקִים דְּמְעָה מֵעל כָּל פָּנִים, באותה שעה התרגשו האומות, אמרו לפניו רבש"ע מי הוא זה שאנו נופלים בידו, מה שמו ומה טיבו? אמר להם הקב"ה, אפרים משיח שעה התרגשו האומות, אמרו לפניו רבש"ע מי הוא זה שאנו נופלים בידו, מה שמו ולשון יכולה לעמוד בו, שנאמר (תהלים צדקי שמו, ומגביה קומתו וקומת דורו, ומאיר עיני ישראל ומושיע עמו, ואין כל אומה ולשון יכולה לעמוד בו, שנאמר (תהלים פט כג) לא יַשִּיא אוֹיֵב בֹּו וּבָן עַוְלָה לֹא יְעַנָּנִּוּ, וכל אויביו וצריו מתבהלים ובורחים מלפניו, שנאמר (שם) וְכַתּוֹתִי מַפָּנִיו צָרָיו, ואף נהרות פוסקים בים, שנאמר (שם) ושַׁמתִּי בַּיָּם יַדוֹ וּבַנַּרֵרוֹת יִמִינוֹ.

¹³ פסיקתא דרב כהנא (יא ו) ר' חוניא בשם ר' חייה בר בה, שרה ירדה למצרים וגדרה עצמה מן הערוה, ונגדרו כל הנשים בזכותה. א"ר חייא בר בה, כדי הוא גדור ערוה לעצמו שיגאלו ישראל בזכותו. ר' חונא בשם בר קפרא, **בזכות ארבעה דברים** נדגרות. שלא שינו את שמם, שלא שינו את לשונם, שלא היה בהן לשון הרע, **שלא היה בהן פרוץ ערייה** וכו נגאלו ישראל ממצרים, שלא שינו את שמם, שלא שינו את לשונם, שלא היה בהן לשון הרע, שלא היה בהן פרוץ ערייה וכו תדע לך שהוא כן, אחת היתה ופירסמה הכתוב (אמור כד יא) וְשֶׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת דְּבְרִי לְמַשֵּה דָן. ר' פנחס בשם ר' חייא בר בא, בזכות שירדו ישראל למצרים וגדרו עצמן מן הערייה, בזכות כן (שה"ש ד יג) שְׁלְחֵיִךְ, שילוחיך.

Bitachon Weekly פרשת כי תצא תשפ"ה

What Should I Do with My Elul?

REMEMBERING THE OCT. 7TH MASSACRE What should I do with my Elul? Many, many insist on working on *Simcha*, and R' Gershon

Liebman Zatzal said that these days, just work on Bitachon. On Simchas Torah, Klal Yisroel was shaken up by the unmentionable wickedness of Hamas terrorists. There is no: ספק doubt that this episode was a clear message for Klal Yisroel.

There were about 1000 people having a good time by doing their they were viciously Aveiros; murdered and taken hostage. Right next door, there were Yeshiva Bachurim having a good time with Simchas Torah. Although Hamas knew all the details of the Yeshiva, and were planning to attack them exactly when they were full of: אַנָשִׁים נָשִׁים וְטַף men, women and children, they were totally ignored!

The Yeshiva didn't even realize what was going on right outside of them. And those involved in sinning, were involved in Avoda

Zara and Gilui Arayos, and this was a community that was antireligious. I heard in the name of a Rosh Yeshiva that an irreligious couple whose son was murdered, remarked that their son had been one of those who broke the mechitza off a shul in Tel Aviv, and they justified his murder. It appears like a 100% message that Hashem

> is encouraging a kosher good-time and discouraging a Treife goodtime. The Mesilas Yesharim begins his Sefer with a Yesod Gadol, that: הַאַדָם לא נָבַרָא אַלָּא 'להתענג על ה a person was created only to have pleasure in Hashem. We were created to have a goodtime. But the only true good-time is becoming close to Hashem and working on diminishing Ta'avos, since we come closer to Hashem that way. And now we have Oct. 7 as a proof to the Mesilas Yesharim. Hashem likes us having a kosher goodtime, and hates good-times that have Aveiros. But having a requires kosher good-time Tefila, and the greatest people we have are those who struggle.

The Ohr HaChaim points out14 that Kalev was greater than Yehoshua since: עֵקֵב הַיָּתָה רוּחַ אַחֵרָת עמוֹ יד כד he had to struggle.

The whole Tzara of the Yetzer Hara is the "good time" it gives you! And the only way to combat it, is to have a "better" tíme in a kosher way. With the Yetzer Hara out of the way, the real fun begins

אור החיים בפרשת שלח עה"פ וְעַבְדִּי כֶּלֵב עֶקֶב הָיִתָּה רוּחַ אַחֶרֶת עִמּוֹ וַיִּמַלֵּא אַחֲרָי וַהֲבִיאֹתִיו אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בָּא שָׁמָה וְזַרְעוֹ 14 יוֹרְשָׁנָּה (יד כד) צריך לדעת, למה לא הזכיר אלא כלב ולא יהושע? גם כוונת אומרו "הַיָּתָה רוּחַ אַחֶרֶת עְמוֹ", גם אומרו "וַיְמַלֶּא אַחֶרִי", גם אומרו והביאותיו בתוספת וא"ו בגזירת הכתוב. אכן פירוש הכתוב הוא על זה הדרך: "וְעַבְדִּי כֶּלֶב", וטעם שאני קורא אותו עבדי הוא "עֶקֶב", פירוש "שכר" אשר "הָיָתָה רוּחַ אַחֶרֶת עָמוֹ", שהגם שיהושע גם כן לא ניאץ ה' עם המרגלים, אף על פי כן זה היה לו סיבה תפלת משה הצילתו מיצר הרע ומכוחותיו שהם המרגלים לבל יטעוהו, **מה שאין כן כלב, שנכנס בגדר** סכנת יצר הרע וחברתו הרשעה, ותחל רוח רעה לפעמו, והראיה שהלך ונשתטח על קברות האבות (סוטה לד ב), והוא אומרו רוּחַ אַחֶרֶת עִמוֹ", ואף על פי כן "וַיִּמַלֶּא אַחַרָי", פירוש השלים אחר רצונו יתברך. ודקדק לומר בדרך זה, לצד שיש באדם "רוּחַ אַחֶרֶת עָמוֹ", ואף על פי כן "וַיִּמַלֶּא אַחַרָי", פירוש השלים אחר רצונו שני יועצין, יועץ רע, ויועץ טוב ללכת אחרי ה', והוא השלים ומילא אחרי חלק ה', וזה הוא על דרך אומרם ז"ל (קידושין לט ב) מי שבאה עבירה לידו וניצול ממנה נותנין לו שכר כעושה מצוה, וזה אינו ביהושע כי לא היתה רוח אחרת עמו להטעותו מדרך השכל כי משה מנעו, ויש כח בתפלת הצדיקים גם לבחינה זו, בסוד צדיק מושל ביראת ה', והבן, אשר על כן זכה כלב שיקרא "עבד ה" כמשה רבינו עליו השלום.

For *Elul* it's worth time and effort to be *Zoche* to the proper *Simcha* in *Avodas Hashem*. The *Shevet Mussar* expounds¹⁵ on the tremendous *Ma'ala* of a person who wanted to do the right thing but didn't. **Someone who spent a lifetime wishing he'd be** *M'chadesh Chidushei Torah* but he was

Niftar first; in the next world he is automatically a big M'chadesh.

And the same with young people who planned on finishing *Shas* and reaching great *Madregos*, but were *Niftar* young. In the next world, they get *Shas*, etc. I saw the famous *Chazal*¹⁶ in several *Mussar Seforim*¹⁷, and it

שבת סג א, מאי וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ (מלאכי ג טז) אמר רבי אמי, **אפילו חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה**, **מעלה עליו ¹⁶ הכתוב כאילו עשאה**. (וכן הוא בברכות ו א בשם רב אשי, ובקידושין מ א בשם רב אסי).

¹⁷ כתב בעל העקידה (שער כא) ראה זה משפט ישר ודעת נכון, הסכימה בו דעת אלקית בכל מה שאמרו חז"ל תמיד, מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה (קידושין מ א), כי הנה לפי שאצל המעלות שהמח**שבה הטובה היא אצלם הטוב שבהם הוא יותר בפועל מבפעולה** כמו שאמרנו, הנה באמת **כאשר היה כן במחשבה**, כבר נשלם עקר הפועל, וכמו שנאמר (מ"א ח יח) יַעַן כִּי הָיָה עָם לְבָבְךְּ לְבָנוֹת בַּיִת וֹכוֹ, וּלסוף נקראת על שמו, דכתיב (מ"א יב טז) רְאֵה בֵיתְךְּ דְּוִד, מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכָּת הַבַּיִת לְדְוִד (תהלים ל) כדאיתא במדרש.

ובפירוש מוהר"ר משה אלשיך על תהלים (עה"פּ יָחֹס עַל דַּל וְאֶבְיוֹן וגו' וִיחִי וְיִתֶּן לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא, עב יג-טו) או יאמר וִיחִי כו' כי הוא יתברך <mark>משעה שיחשוב איש לחוס על עני ואביון להחיותו, גוזרים לו חיים מלמעלה, כי מחשבה טובה הקדוש ברוך</mark> הוא מצרפה למעשה (קידושין מ א).

ובראשית חכמה (שער הקדושה פרק טו) ואחד מן הדברים המצילים את גוף הצדיקים שלא תשלוט עליהם רימה במיתתם היא שלא יהנו אלא מסעודת מצוה וסעודות שבתות וימים טובים, ולפחות יהנה זה שלא יאמרו טול מה שבחרת, שהרי לא נהנה שלא יהנו אלא מסעודת מצוה שבת. ואם תאמר ואם לא יזדמן לו מנה נאה נמצא שלא יאכל לכבוד שבת, ויש לומר שמחשבה אלא מסעודת מצוה שהיא שבת. ואם תאמר ואזה הביא תניא נמי הכי מחד בשביך לשבתיך, ופירש רש"י ז"ל תן לבך לשבת טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, ולזה הביא תניא נמי הכי מחד בשביך לשבתיך, ופירש רש"י ז"ל תן לבך לשבת הבאה ולא אמר שיבקש על כל פנים להזמין לשבת, אלא שיתן אל לבו שהמנה הראשונה שיזדמן לו שתהיה לשבת.

ובפלא יועץ (ערך חילול ה', בסופו) ותקנה שמענו למי שנתחייב מיתה לשמים בעון חילול ה' וכדומה, שיכוין למסור נפשו למיתה בלב שלם בכל פעם שאומר קריאת שמע ובאמירת נפילת אפים, **ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה**.

ובספר שומר אמונים (מאמר מבקש אמונה פרק ד) וְגָם יֵשׁ מְצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל קִידוּשׁ ה', הֲגַם לְפִי הֲלָכָה מְקְיֵים מִצְּוָה זֹאת כְּשֶׁבָּא לְיָדוֹ אֶחָד מִשְּׁלֹשָׁה דְבָרִים שֶׁנֶּאֶמֵר בָּהֵן יֵהָרֵג וְאַל יַעֲבוֹר וְהוּא מוֹסֵר נַפְשׁוֹ לֹה', אוֹ עוֹשֶׂה דְבָרִים טוֹבִים וּבְנֵי אָדָם לְמֵדִין מִמֶּנוּ וְמִמְנוּ הַטּוֹבִים הֲרֵי זָה קִידִשׁ אֶת ה', אֲבָל מוּבָא בְּסִפְרֵי קוֹדֶשׁ כִּי הָאָדָם יָכוֹל לְקַיֵּים בְּכָל רָגַע זוֹ הַמִּצְוָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּצֶעטִיל קְטְן מֵרְבֵּינוּ אֱלִימֶלֶךְ זִי"ע אוֹת א' וז"ל, בְּכָל עֵת וְרֶגֵע שֶׁהוּא פָּנוּי מִן הַתּּוֹרָה, וּבִפְרָט שֶׁהוּא יוֹשֵב בְּטֵל לְבַדּוֹ בְּחָדֶר אוֹ שׁוֹכֵב עַל מְטְת וְרָבֶע שְׁהוּא וֹלְרָא בְּנוֹ יְכִוֹל לִישׁן יִהְיֶה מְהַרְהֵר בְּמִצְוֹת עֲשָׂה זוּ שֶׁל וְנְקְדִשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנִי יִשְׂרָאל, וִידְמֶה בְּנִפְשׁוֹ וִיצַיִּיר בְּמְחְשִׁבְתוֹ כְּאִלוֹ וְנִקְדְשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנִי יִשְׂרָאל, וִידְמָה בְּנָפְיוֹ וְיִבְי לְבְבוֹ הְאָבִין לְּדִוּשְׁת ה' יִתְבָּרָךְ שׁוֹבֵר אֶת טָבְעוֹ וּמַפִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהָאשׁ עַל קִידוּשׁ ה' יִתְבָּרָךְ שׁוֹבֵר לְפָנִיו עַד לֵב הַשְּׁמִיִם וְהוּא בִּשְׁבִיל קְדוּשָׁת ה' יִתְבָּרְךְ שׁוֹבֵר אֶת טִבְעוֹ וּמִפְשָׁה דְּוֹבְים מָצְוֹת עֲשָׂה דְאוֹרִייִה, אוֹי יְתְבָּרְר, וּמְחְשָׁבָה טוֹבָה הָקְדוֹשׁ בָּרוֹ עְדִב לְב הַשְּמִים וְהוּא בְּשְׁבְּה וֹנְמְלְה וְעִבּי בְּחָל הָיִוּ שְׁב בְּטְל רָגַע לְקבֵיִים זְה הַמְצְוֹת עֲשֵּה דְּלֹל רְצוֹי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁבָּל רָגַע מְמְשׁ.

וכתב בספר בינה לעתים (דרוש לט, דרוש ז לפרקי אבות) ואמנם המאמר הכללי רחמנא לבא בעי וכן אמרם מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, אין ענינם מה שיבינו מכוונתם אלו הנרפים במלאכתם. אבל הוא מתבאר בפי' במה שאמרו בפ"ק דקדושין (מ א), מחשבה טובה מצרפה למעשה שנאמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו וגו' ליראי ה' ולחושבי שמו (מלאכי ג דקדושין (מ א), מחשבה טובה מצרפה למעשה שנאמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו וגו' ליראי ה' ולחושבי שאין המחשבה טז). א"ר אשי אפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה וכו'. נמצא שאין המחשבה בלבד נרצית לפניו יתברך אלא כשיש אונס על המעשה שאי אפשר לעשותו, אבל בלאו הכי אין מחשבת הלב כלום עד באבר יהיה טורח ויגע בפועל המעשה עצמו ונרצה לו לקבל עליו שכר.

וכן כתב בעל מעשה השם (חלק מעשה אבות פרק כא) וכבר ידענו זה שהשכר או העונש אשר ימשך מאתו יתברך למין האנושי

שבט מוסר (להחכם השלם הדיין המצוין הרב כמוהר"ר אליהו הכהן מאיזמיר, פרק מה) ועתה בן אדם שנתרשלת בבחורתך בעסק תורה ומצות, ועתה בזקנותך מתחרט על שעבר, ואין בכוחך לקיים עכשיו כי אפס כח המשיג, שמע בקולי איעצך ויהי אלקים עמך, התודה על שעבר, והזהר מכל חטא, והדבק נפשך בשומרי תורה ומצות להסתופף בצלם ולשמוע מפיהם תמיד, ושים דעתך ותאותך בלי הפסק בקיום התורה והמצות אעפ"י שאינך יכול לעשות, ומחשבה טובה הקב"ה יצרפנה למעשה, ונמצא במותו יצא מן העולם טעון ממצות, ויזכה לחזות בנועם ה' על דרך יש קונה עולמו בשעה אחת. לכן מי שתקפו יצרו ונתרשל בבחרותו בקיום המצות, אל יאמר בזקנותו חלילה "וכאשר אבדתי אבדתי, ואלך ואעשה מה שלבי חפץ" כי בידו לתקן כדפרישית, וזוכה לחלקו בגן עדן, כי יוצר האדם חפץ בתשובת השבים על איזה אופן שיוכלו לשוב, ואדם יכול לשוב בהיות מתאוה בקיום התורה והמצות כדפרישית, ויחשב ל"מעשה" על דרך שאמרה תורה וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֻת בּלְרָךְ וְהַרְבֶּךְ כוֹ שהכונה עֵקֶב השמיעה את המשפטים שיחשב כאלו וּשְׁמַרְתָּם וֹעֲשִׂיתָם אֹתָם בפועל, וע"י כך וַאֲהֶבָךְ וּבַרְכָךְ וְהִרְבֶּךְ כוֹ שהכונה עֵקֶב השמיעה את המשפטים שיחשב כאלו וּשְׁמַרְתָּם וֹעָשִׂיתָם אֹתָם בפועל, וע"י כך וַאֲהֶבָךְ וּבַרְכָךְ.

Thank

Hashem all

day for this

delicious

Elul

opportunity

of

should be taken seriously. **So spend your** אָאָסְלַח לָהּ ירמיה ה א **Elul being happy that you have such lofty** looking for the **M ideals,** even though you may be very far from them and you're quite frustrated. ********** and ask for more F

We can say (as a *Remez*) that: לְפוּם צֵעְרָא אַגְּרָא אבות ה כב (the reward is according to your *Tza'ar*) means that the main *Schar* a person receives is for his pains (*Tza'ar*) in not becoming a better person!

בְּזאֹת אֲנִי בּוֹטֶחַ - אַחַת <u>שׁאלָתּי</u> You Will Be *Zoch*e Because Of Your DESIRE to Be a *Tzadik*

Do you know why I have *Bitachon* in being *Zoche B'din*? Because I am **asking** for a life of *Ruchaniyus*. To be a total *Tzadik* is impossible, like it says: פּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה nobody is perfect. You are never going to be perfect, no

matter how hard you try! The "asking" and the: בּיקוּשׁ seeking is everything, like it says: שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַם וּרְאוּ נָא וּדְעוּ וּבַקְשׁוּ בִּקְשׁוּ בָּרְחוֹבוֹתֵיהַ אָם תָּמֵצְאוּ אִישׁ אָם יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפֶּט בָּרְחוֹבוֹתֵיהַ אָם תָּמֵצְאוּ אִישׁ אָם יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט

מְבַקּשׁ אֱמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ יִרמִיהּ הּ א Hashem is looking for the *M'vakesh Emuna*. I have *Bitachon* in my *Zechus* that I want and desire and ask for more *Ruchaniyus*.

And to say: אחת שאלתי "I ask for one thing" is Gevaldig. That means that this is the only thing that you're asking for. Believe me, every one of us has many, many not-so-kosher Retzonos that they don't really want to give-up. Their Ta'avos, their Kavod, and their petty quarrels and iealousies. etc. We are Malachim, and: רַחַמַנָא לִיבַּא בַּעֵי by Hashem, the main thing is what's in your heart. As long as we ask for only: שָׁבְתַּי בָּבֵית ה' to sit in the house of Hashem, this makes us be Zoche B'din. However, keep going. אותה אַבַקּשׁ means an ongoing request. ***

We may all say we want only *Torah*, but we get distracted. We have to constantly remind ourselves that this is the **only** way. R' Desler *Zatzal* says¹⁸ that the **only** real *Ta'anug* is

להעמידם על המשפט, לא ינתן רק על המעשה אחר שיצא לפועל אם רע ואם טוב, ואל יונה אותך מאמרם ז"ל (קידושין מ, א) שאמרו מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, עד שתחשוב אמת שהאדם כאשר יגיע לחשוב בעשיית הטובה, כמו נתינת הצדקה וקיום שאר המצוות, עם היות שלא עשה המעשה בפועל, שהקב"ה יתן לו שכר כאילו עשה צדקה או קיים המצוה, שאין הדברים כן ולא יתכן כלל, אבל מה שאמרו רבותינו ז"ל הקב"ה מצרפה למעשה, רצה לומר שאחר שעשה המעשה יתן לו הקב"ה שכר גם על המחשבה טובה לעבודת השם יתברך הקב"ה שכר גם על המחשבה טובה לעבודת השם יתברך ואין המניעה ממנו, שמתוך מעשיו יתפרסם שרצונו לעשות ותהיה לו מניעה מאתו יתברך, כפי מה שהיה בענין העקידה, שנאמר לו אל תשלח ידך אל הנער, או אונס מה שיהיה, הנה ודאי בזה שכרו כאילו עשה המעשה, אבל אם הוא ברצונו חשב לעשות עבודת השם, וברצונו נמנע מלעשותה, לא יתכן כלל שיהיה לו שכר.

¹⁸ ספר הזכרון לבעל המכתב מאליהו (למרן רבי אליהו אליעזר דסלר זצוקללה"ה, שיחות ומאמרי חכמה ומוסר, מעצם כתי"ק ומרשימות תלמידו, יצא לאור במלאות חמשים שנה להסתלקותו, כד טבת תשסד, בני ברק, חלק ב עמ' קמ, שיחה זו נכתב ע"י אחד השומעים) ונעמיק נא קצת בדבר, מאין באה השמחה לאדם? לא סילוק השעבודים החיצוניים מביא לידי שמחה, אדרבא, השמחה היא המשחררת את האדם, השמחה ששמח האדם כשמשיג את מבוקשו, היא אינה שמחה אמיתית. החסרון אמנם בא על סיפוקו, אבל שורשו עדיין נטוע בפנים. לשמחה אמיתית ושלמה בא האדם רק כשזוכה לאימות פנימי, בחינת נשמה, בא על סיפוקו, אבל שורשו עצמה, ומובנו החירות הנשמה היא הוית השמחה עצמה, ומובנו החירות הגמורה מחסרון.

ובמכתב מאליהו (חנוך לנער א, קובץ אגרות לבנו ר' נחום זאב, ב"ב תשעז, עמ' פט) ב"ה ו' עש"ק במדבר תרצו, בני יקירי ומחמדי, שלו' וברכה. תמול היינו קרואים ע"י משפחת ש', ונסענו עמם אל סאוטהעמפטאן לראות את... המה השיגו טיקעטס (כרטיס) לראותה, ובדוחק השיגו רק שניים עבורינו, אבל אמא לא חפצה לנסוע ע"כ לקחתי את הענינקא עמדי. הענינקא שבעה רוב נחת מזה. גם באמת היה יפה. אכן אני חושב כי המראה של שמחת התורה וכבוד התורה שראית עושה רושם גדול יותר. הלא זו היא מנת חלקנו תורתנו שלנו, והשמחה היא שמחת הנפש פנימית, לא רק שמחה של טיול לבד, אשר בודאי כלול הוא בהבל הבלים של שלמה המלך ע"ה. נא כתוב לי מחידושי תורתך, באהבה עזה ועצומה, אביך.

10

Bitachon Weekly פרשת כי תצא תשפ"ה

R' Chaim

Mordechai

Wainkrantz

Zatzal was

always

building

people up.

Novardok

was quite

sensitive to

a person's

dignity,

despite all

their

Pratim

Ruchaniyus. That's why it says: לַחֲזוֹת בָּנעם ה' וּלבַקֵּר בַּהֵיכָלוֹ to enjoy the closeness with Hashem. Keep reminding yourself that this is the only way and the true pleasure and nothing else. So I recommend during Elul to keep aiming for אַחַת and begging for more and more: וְהַעֵּרֵב נָא "Please make the Derech Hashem sweet!"

Despite Your Retzonos Daven for the Truth

The *Ohr HaChaim* says: וַעַבְדִּי כָּלֵב עָקָב הָיָתָה

רוּחַ אַחֱרֶת עמוֹ יד כד the greatness of Kalev even over Yehoshua was that he had a strong *Yetzer Hara* to be like the *Meraglim*, and he davened against his true *Retzonos*. This is the biggest Mesiras Nefesh; i.e., to keep begging for what you don't really want, only because you know it's the truth. There will: בַּטָח for sure be a beautiful light at the end of your tunnel, and: לפוּם צַעַרָא אַגרָא אבות ה כב the reward increases according to vour *Tza'ar*.

Like the Mesilas Yesharim says 19, that the Ta'anug must be earned; it doesn't come automatically! His name: כֵּלֶב *Kalev* means כַּלָב *Kol Lev*, i.e. his whole heart was the truth. Nevertheless, when you are halfhearted and you aren't

committed to total "only Hashem", yet you daven against your Ratzon, this is called your whole heart. רַחְמַנָא לִיבַא בַּעֵי By Hashem, the main thing is what's in your heart. Your trying and your pain in not being and not wanting enough the truth; that's called: כָּל לֶב your whole heart.

NOV&RDOK

בּירוּר המצב

TO UNDERGO A THOROUGH INSPECTION TO FIND OUT WHERE YOU ARE HOLDING IN AVODAS HASHEM I spoke to a Yid who learned by R' Gershon Zatzal in Fublaines. They were super poor,

twice a year; during *Elul*, and before Pesach, when they had Bedidus (seclusion). Four weeks before Pesach, the Novardokers go on a trip to some beautiful resort area,

and rent it to be alone and have Bedidus. There, they all undergo a thorough inspection to find out where they are holding in Avodas Hashem, to encourage each other, and to look for ideas on how to improve in learning Torah, Shviras HaMiddos, Bitachon, Bain Adam La'chaveiro, Limud HaMussar, etc.

and when there was no electricity, they used candles to learn. They had a: בירור הַמַּצָב *Birur HaMatzav*, where they wrote each other's Chesronos, and gave each other Eitzos how to improve. One bachur became very angry when he heard his Chisaron, but still his friend convinced him to change his ways, and get more involved in Mussar and Tikun HaMiddos. His friend did a good job, and with time he improved and he became a new person. They did: בִּירוּר הַמַצָב *Birur HaMatzav*

¹⁹ מסילת ישרים (פרק א) וּכִשַּׁתִּסִתַּכֵּל עוֹד בַּדְּבָר תִּרְאֵה, כִּי הַשָּׁלֵמוּת הָאֵמִתִּי הוּא רַק הַדְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרֵך, וְהוּא מַה שֶּׁהָיָה דְוִד הַמֶּלֵךְ אוֹמֶר (תהלים עג כח), "וַאַנִי קָרָבַת אֱלֹקִים לִי טוֹב" וְאוֹמֶר (תהלים כז ד), "אַחַת שָׁאַלְתִּי מֶאֶת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֶּשׁ, שָׁבְתָּי בָּבֵית ה' כָּל יִמֵי חַיַּי". כִּי רַק זֵה הוּא הַטּוֹב, וְכָל זוּלַת זֶה שֶׁיַחְשְׁבוּהוּ בְּנֵי הָאָדָם לְטוֹב אֵינוֹ אֶלֶּא הֶבֶל וְשָׁוְא נִתְעֶה. אָמְנָם לְכְשַׁיִּזְכֶּה ָהַאָדָם לָטוֹבָה הַזֹאת, רָאוּי שָׁיַעֵמֹל רָאשׁוֹנָה וְיִשְׁתַּדֶל בְּיגִיעוֹ לְקָנוֹתָה, וְהַיָּנוּ, שֵׁיִשְׁתַּדְ בְּוֹ יִתְבָּרֶךְ בְּכֹחַ מַעֲשִׁים שַׁתּוֹלְדוֹתַם זָה הַעַנָיַן, וְהֵם הֵם הַמַּצְוֹוֹת.

They come home right before Pesach like new people, with the *Shechina* on their faces. Being alone and away from the public for a long time gives a person *Ruach!* I know a French Novardoker who got married in the USA just before *Elul*. His dear *Rebbe*, R' Gershon Liebman *Zatzal* didn't come to the *Chasuna*. How can you leave *Yeshiva* when you're having a court case in 30 days? *** His wife told me that right after *Sheva Brachos*, her husband stayed in *Yeshiva* all day, from 7:00am until 12:00am, and he had a *Taanis Dibbur* all *Elul!* Only talking in

learning is permitted;

otherwise, you write on paper, or be *M'ramez* instead of talking. She also had *Taanis Dibbur* all day, and only 12:00 at night when her husband came home, did she talk with him **briefly!** **** She would also learn *Chumash* or

youthful and Laibedik.

She would also learn

Chumash or

Halachos, etc. I asked her if she got depressed by being quiet all day. She laughed "How can you get depressed, when you spend your day being close to Hashem? The only thing that gets you depressed is bad Middos; Kin'ah, Ta'ava, and Kavod, etc. And working on Middos is the Simcha of your life!"

This woman is in her eighties, and she is

The *Novardok* way of thinking is a *Bracha*. She was once in terrible physical shape, unable to move and in constant pain. And now she sounds like an energetic 20-year-old. Novardokers don't get too stressed by their *Nisyonos*, since they truly believe that

Bitachon can pull them out of all kinds of "impossible" challenges.

Once, R' Gershon had bitter politics, and his remark to his adversity was "What am I worth anyway? I'm just a big *Am HaAretz*". R' Gershon knew how to meet people with the power of his *Hachna'a*, and plenty of learning *Shaar HaK'niya* is needed to do such *Pe'ulos*. Despite his great *Hachna'a*, he was held in great esteem. In fact, his *Talmidim* called him "Rabeinu". He could act like a rag when needed, and yet he was *Rabeinu*.

We see why Novardok insists on living in a

forest. settina away from the Velt, and to build your own society. The result is that you have normal people. happy They aren't full of fears and depressions. Erev Rosh Chodesh, all their Mosdos would close down.

R' Ozer Schwartz in meditation during Bedidus

the *Menahalim* and *Roshei Yeshivos* and *Mechanchim* can spend a day in *Bedidus* with *Torah* and *Mussar* and some *Mussar* nigunim, and then people open up and ask each other for *Mechila*.

In *Elul*, they have a *Taanis Dibbur* for half a day. In general, you feel a definite seriousness, and you can tell it's *Elul*. *Rabeinu* didn't stop quoting R' Yisroel Salanter *Zatzal* about: לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל כָּל אִישׁ people shaking all over during *Elul*. In his later years, he said publicly that in our days, we need to focus on doing *Teshuva* mainly for not having *Bitachon*.

To hear a clear recording of Rabbi Mandel's shiurim, call by dialing:

USA 718 298 2077 / UK 0330-1170305 / Israel 072-398-2980 / Canada 647-797-0056

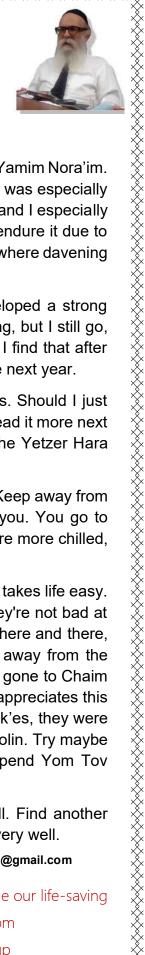
Here are the ID numbers for last week's Shiurim

When the menu starts, press 9 and the Shiur ID right away or 1# for speakers and 30# for all shiurim

Parshas Shoftim 5785

Shiur ID	Duration	Language
389176	7:27	English
389177	3:54	English
389706	45:46	English
389180	1:48	English
389984	5:10	English
389985	3:24	English
389986	2:42	English
390608	42:40	English

Questions To Rabbi Mandel

I Don't Connect Well to the Yamim Nora'im Davening

Question: Hi Rabbi Mandel. I have a question regarding davening throughout the Yamim Nora'im. Ever since I was young, davening in shul was something that I did not enjoy. This was especially true on Rosh Hashanah and Yom Kippur. I didn't connect well with the davening, and I especially disliked the long endless davenings. However, I was forced to sit through it and endure it due to societal pressure and pressure from my family. (This was in a very Yeshivish area where davening took extra-long, which only made the issue worse).

Due to my dislike of the long davening and being forced to go anyway, I developed a strong aversion for davening during the *Yamim Nora'im*. Each year, I dread the davening, but I still go, because "how can I not go to shul on the most important days of the year"? But I find that after each year that I just survive and endure the davening, I come to dread it more the next year.

I was hoping that you could give me some guidance on what I can do about this. Should I just keep the cycle going and "survive" this year like I did my whole life (and in turn dread it more next year)? How can I know if this aversion towards davening is real, or if it is just the Yetzer Hara talking? Thank you! And K'siva Va'chasima Tovah

Answer: I'll tell you what to do. Go to the *Chasidim*. Go daven by the *Chasadim!* Keep away from the Litvak'es; they're not for you! Let them enjoy themselves; they are not for you. You go to *Chasidim!* And pick which Shteibel. There are all kinds of *Chasidim* also! Some are more chilled, some are less; there are more modern types.

Between you and me, you may need a more modern type. You need the type that takes life easy. That's where you're holding. And I hold a lot of some of these modern types. They're not bad at all. They're underestimated. They're good people. Some guys that drink a coffee here and there, and shmooze a little, and laugh, and joke... go become their friend. And keep away from the Litvak'es, it's not for you (I'll go to the Litvak'es. Also, handle with care. If I hadn't gone to Chaim Berlin, I would have had a lot of trouble, because Chaim Berlin understands and appreciates this type of problem. They have a Slabodka-Simcha. So even though they were Litvak'es, they were okay). But even them. You, go to the *Chasidim!* Shop around. Ask around. Try Stolin. Try maybe Belzers. Find a nice crowd where you're friendly with some guys, and you'll spend Yom Tov schmoozing.

And if you have no *Shaychus* to *Chasidim*, then find another Shteibel, that's all. Find another Shteibel and get away from there. Find a new place, get a face lift, and you'll do very well.

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbimandel@gmail.com

To subscribe to the weekly, email weeklybitachon@gmail.com

If you feel that this booklet has enriched your life and you would like to help us continue our life-saving work, you can make a contribution via Zelle to weeklybitachon@gmail.com

This is not a tax-deductible account. We are in the process of setting it up